

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. Έστω πίνακας επιβίωσης – θανάτου

Χρόνος Επιβίωσης h_i	Αριθμός ασθενών που επιζούν στην αρχή του διαστήματος n_i	Αριθμός θανάτων d_i	Εκτιμηθείσα Συνάρτηση Επιβίωσης $S(t)$	
0-1	256	167	$1=256/256$	$S(0)$
1-2	89	48	$0.347=89/256$	$S(1)$
2-3	41	23	$0.16=41/256$	$S(2)$
3-4	18	6	$0.07=18/256$	$S(3)$
4-5	12	3	$0.047=12/256$	$S(4)$
5-6	9	6	$0.035=9/256$	$S(5)$
6-7	3	1	$0.012=3/256$	$S(6)$
7-8	2	1	$0.008=2/256$	$S(7)$
8-9	1	1	$0.004=1/256$	$S(8)$
9+	0	0	$0=0/256$	$S(9)$

Είναι φανερό ότι $S(0)=1$, για $t=0$ αφού όλοι οι ασθενείς είναι ζωντανοί. Μετά ένα χρόνο ασθένειας βρίσκονται στην ζωή 89 και συνεπώς $S(1)=89/256=0.347$. Μετά 2 χρόνια ασθένειας 41 ασθενείς βρίσκονται στην ζωή και $S(2)=0.16$. Έτσι η εκτιμηθείσα πιθανότητα ένας ασθενής να ζήσει τουλάχιστον 2 χρόνια είναι 0.16. Προκύπτει ότι $S(0)=1$, $S(t)$ είναι φθίνουσα και $S(\infty)=0$.

Για να εκτιμήσουμε την $h(t)$ χρησιμοποιούμε τον εμπειρικό εκτιμητή σύμφωνα με τον οποίο ο αριθμός των θανάτων ανά μονάδα χρόνου μέσα σε κάποιο διάστημα διαιρείται με τον μέσο αριθμό επιζώντων στο μέσο σημείο του διαστήματος

$$\hat{h}(t_{m_i}) = \frac{d_i}{h_i \left(n_i - \frac{d_i}{2} \right)}$$

όπου t_{m_i} το μέσο των κλάσεων $[t_i, t_{i+1}]$, d_i αριθμός θανάτων, n_i αριθμός ζώντων, στο διάστημα $[t_i, t_{i+1}]$, h_i το εύρος.

Η εκτιμηθείσα συνάρτηση κινδύνου κατά την διάρκεια του πρώτου χρόνου είναι:

$$\hat{h}(0.5) = \frac{167}{\left(256 - \frac{167}{2} \right)} = 0.968$$

Κατά την διάρκεια του δευτέρου έτους

$$\hat{h}(1.5) = \frac{48}{\left(89 - \frac{48}{2}\right)} = 0.738$$

Ο συνήθης εκτιμητής του $h(t)$ είναι ο αριθμός των θανάτων ανά μονάδα χρόνου στο διάστημα, διαιρούμενος δια του αριθμού των επιζώντων στην αρχή του διαστήματος, δηλ

$$\hat{h}(1) = \frac{167}{256} = 0.652$$

είναι η εκτιμηθείσα $h(t)$ στο τέλος του πρώτου χρόνου.

2. Η συνάρτηση κινδύνου $h(t)$ του χρόνου ζωής t ενός οργανισμού δίνεται από τον τύπο

$$h(t) = \frac{\lambda}{t}, \lambda > 0$$

Να υπολογισθεί η $S(t)$, $f(t)$. Να μελετηθεί η $S(t)$ ως προς την μονοτονία και να βρεθεί με την βοήθεια λ , m , n η πιθανότητα $p(T \geq \lambda/m)$

Η $S(t)$ είναι πάντα φθίνουσα.

$$H(t) = \int_m^t h(x) dx = \int_m^t \frac{\lambda}{x} dx = \lambda \int_m^t \frac{1}{x} dx = \lambda \ln x \Big|_m^t = \lambda \ln t - \lambda \ln m = \ln \left(\frac{t}{m} \right)^\lambda$$

$$S(t) = e^{-H(t)} = e^{-\ln \left(\frac{t}{m} \right)^\lambda} = e^{\ln \left(\frac{m}{t} \right)^\lambda} = \left(\frac{m}{t} \right)^\lambda$$

$$S(t) = p(T \geq t) = p\left(T \geq \frac{\lambda}{m}\right) = S\left(\frac{\lambda}{m}\right) = \left(\frac{m}{\frac{\lambda}{m}}\right)^\lambda = \left(\frac{m^2}{\lambda}\right)^\lambda$$

3. Υποθέτουμε ότι η πιθανότητα ενός ατόμου να ζήσει περισσότερο από $t_1 + t_2$ έτη δεδομένου ότι έχει ζήσει περισσότερο από t έτη είναι ίση με την πιθανότητα να ζήσει περισσότερο από t_2 έτη. Να δειχθεί ότι η συνάρτηση επιβίωσης είναι $S(t) = e^{-\lambda t}$ και βρείτε την συνάρτηση κινδύνου $h(t)$

Ισχύει

$$\begin{aligned} p(T > t_1 + t_2 | T > t_1) &= p(T > t_2) \Rightarrow \frac{p(T > t_1 + t_2) \cap p(T > t_1)}{p(T > t_1)} = p(T > t_2) \Rightarrow \\ &\Rightarrow \frac{p(T > t_1 + t_2)}{p(T > t_1)} = p(T > t_2) \Rightarrow \frac{S(t_1 + t_2)}{S(t_1)} = S(t_2) \Rightarrow S(t_1 + t_2) = S(t_1)S(t_2) \end{aligned}$$

Θα βρούμε την

$$h(t) = \frac{f(t)}{S(t)} = \frac{-S'(t)}{S(t)}$$

Αλλά

$$S(t) = e^{-\lambda t} = S'(t) = (e^{-\lambda t})' = -\lambda e^{-\lambda t} \Rightarrow -S'(t) = \lambda e^{-\lambda t}$$

Επομένως

$$h(t) = \frac{\lambda e^{-\lambda t}}{e^{-\lambda t}} \Rightarrow h(t) = \lambda$$

Θα πρέπει να αποδείξουμε ότι από $S(t_1 + t_2) = S(t_1)S(t_2)$ βγάζουμε $S(t) = e^{-\lambda t}$

Αν $S(t) = a^{\lambda t}$ τότε $S(t_1 + t_2) = a^{\lambda(t_1 + t_2)}$ με $S(t_1) = a^{\lambda t_1}$ και $S(t_2) = a^{\lambda t_2}$

Επειδή η $S(t)$ είναι συνάρτηση επιβίωσης η

$$f(t) = -S'(t) = (a^{\lambda t})' = -\lambda a^{\lambda t} \ln a$$

Άρα έχουμε

$$F(t) = \int_0^{+\infty} f(t) dt = 1 \Rightarrow \int_0^{+\infty} (-\lambda a^{\lambda t} \ln a) dt = 1 \Rightarrow \lambda \ln a \int_0^{+\infty} (a^{\lambda t}) dt = -1 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \frac{\lambda}{\lambda} \ln a \int_0^{+\infty} (a^{\lambda t}) (d\lambda t) = -1 \Rightarrow \ln a \left. \frac{(a^{\lambda t})}{\ln a} \right|_0^{+\infty} = -1 \Rightarrow \lim_{t \rightarrow +\infty} a^{\lambda t} - a^0 = -1 \Rightarrow -1 = -1$$

Άρα το $\lambda = -1$ θα πρέπει να είναι αρνητικό.